

EEN GESLAAGDE BUURTACTIE “IT SKIL”!

Beste bewoner van de wijk It Skil,

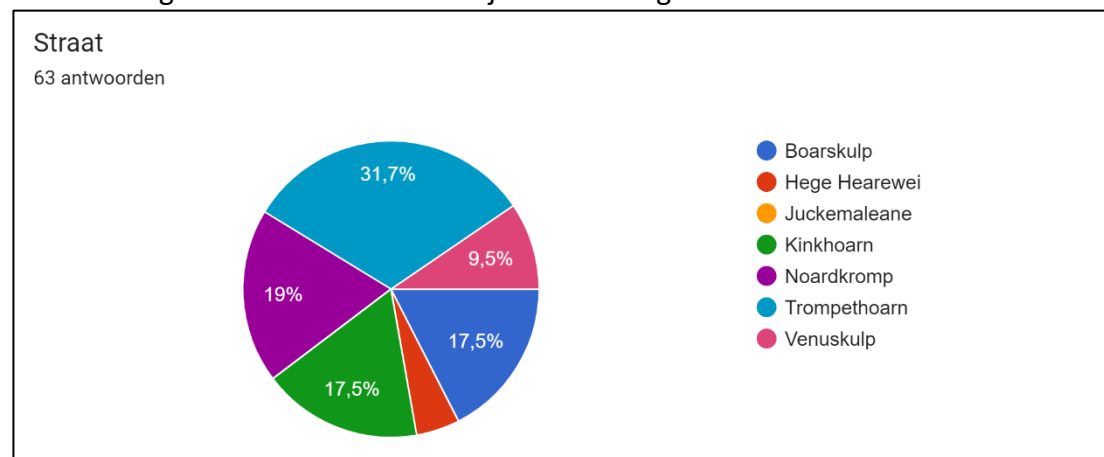
Mede dankzij uw respons hebben wij een geslaagde enquêteronde kunnen houden in uw wijk. Bedankt daarvoor! U kreeg in januari al een voorproefje van de resultaten door uw brievenbus in de vorm van een flyer. In totaal vulden 63 van uw buurtgenoten de enquête in. Omdat u de enquête heeft ingevuld, krijgt u nu de volledige resultaten als bijlage bij de mail. In de grafieken hieronder kunt u de percentages aflezen van de verschillende antwoorden die zijn gegeven. Waar dit van toepassing is, geven we wat toelichting of interpretatie. Wij wensen u veel leerplezier en een energiek 2023.

Bestuur Stienzer Energykoöperaasje U.A.

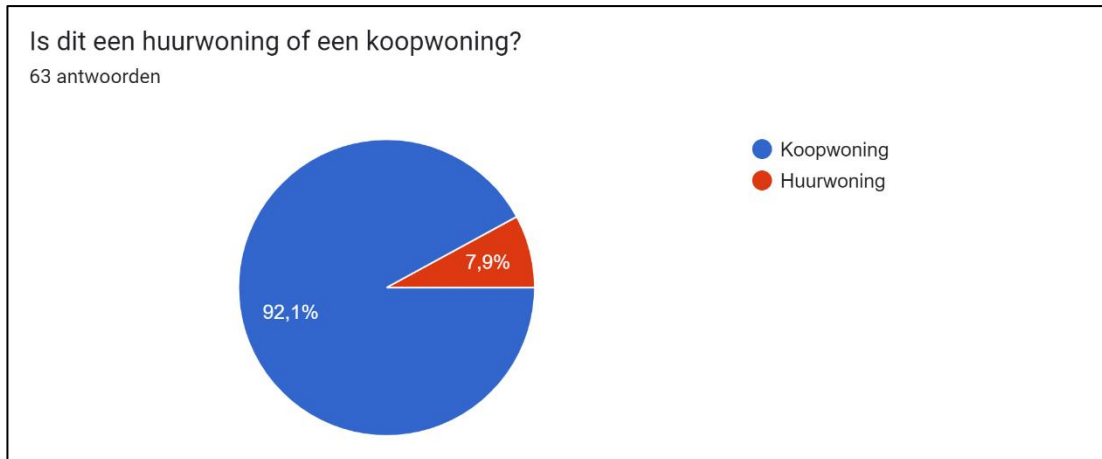
DE RESULTATEN ALGEMEEN

1. Hoe wonen we en met wie?

De verdeling over de straten in de wijk was als volgt:

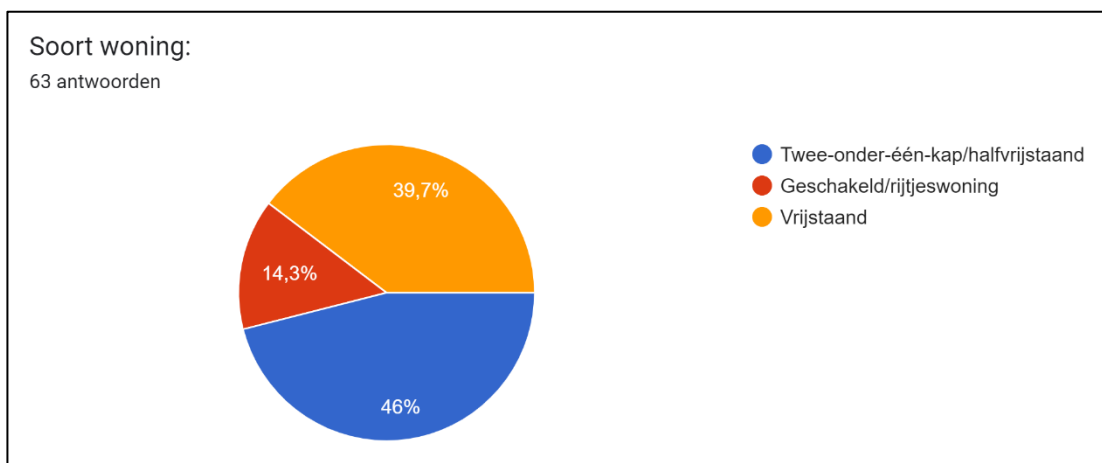

Figuur 1 - Verdeling van de respondenten over de straten

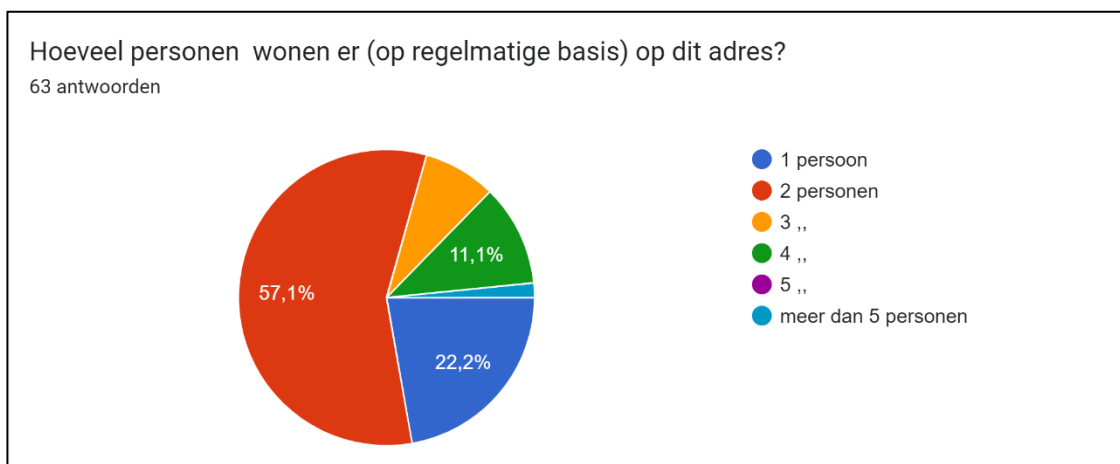

Figuur 2 – Woningtype

De 63 respondenten zijn goed voor ongeveer 40% van de koopwoningen en 6% van de huurwoningen. We zien dat de enquête vooral is ingevuld door mensen met een koopwoning. Daarbij zijn de resultaten gelijkmatig verdeeld over de verschillende straten in de wijk. De resultaten zijn daarom representatief voor de gehele wijk.

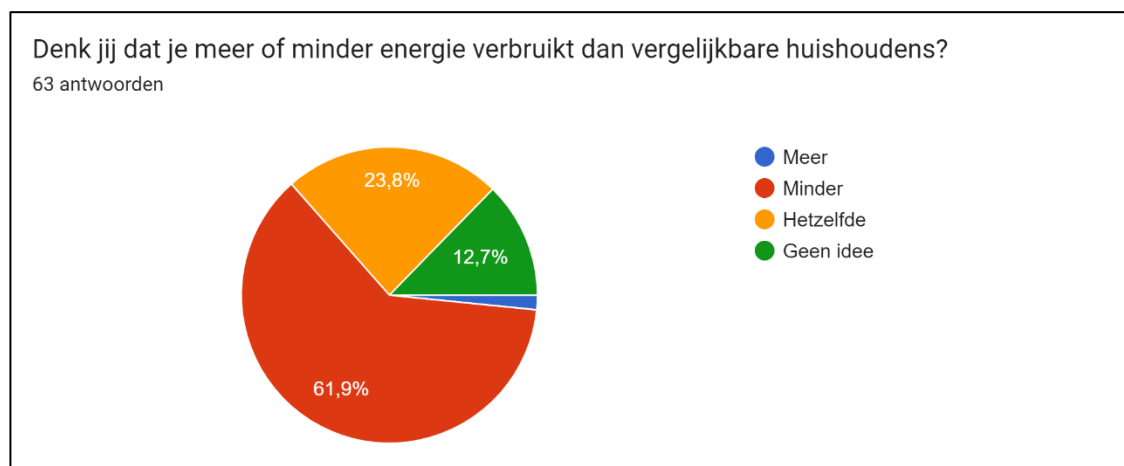
Figuur 3 - Woningtype respondenten

Figuur 4 - Aantal personen per woning

Onder de respondenten waren er vooral veel kleine huishoudens: de één- en tweepersoonshuishoudens zijn goed voor meer dan driekwart van de respondenten (donkerblauw en rood in de bovenstaande grafiek). Het aantal bewoners bepaalt mede het energieverbruik

van een woning.

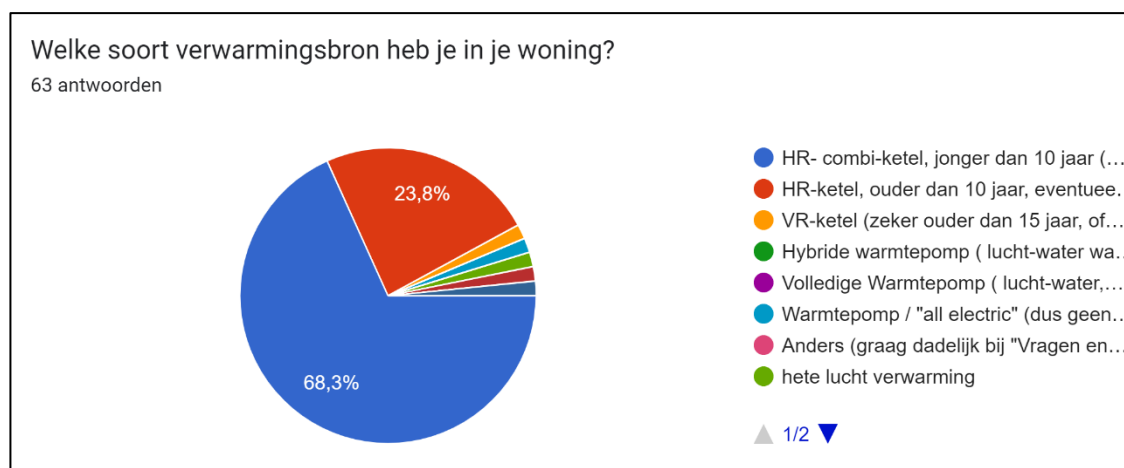

Figuur 5 – Energieverbruik vergeleken met andere huishoudens

Zoals te zien is in het bovenstaande figuur, dacht meer dan 60%, bij het invullen van de enquête dat zijn of haar huishouden minder energie verbruikt dan de gemiddelde buurtbewoner. (We geven enige gemiddeldes in dit rapport, zodat u kunt kijken of u gelijk had.)

2. Verwarmen, hoe doen we dat?

De onderstaande grafiek laat zien dat bijna iedereen nog gebruik maakt van gas voor het verwarmen van de woning.

Figuur 6 - Soort verwarmingsbron

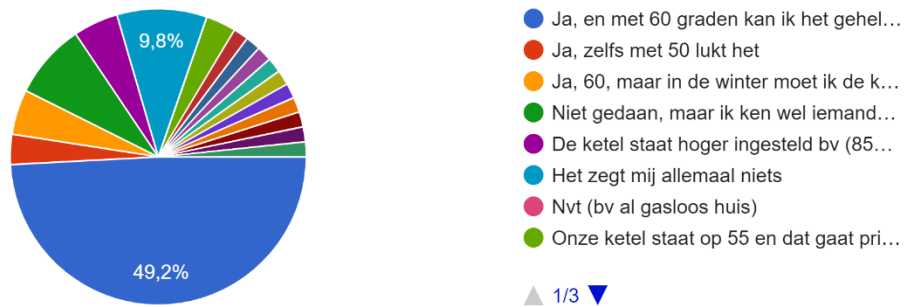
De bewoners uit het donkerblauwe en rode deel maken gebruik van een HR-ketel. Dit gaat om meer dan 90% van de buurtbewoners. Er zijn 4 uitzonderingen, waaronder in ieder geval één warmtepomp. Deze bewoner wil wel informatie delen. Mocht u geïnteresseerd zijn, mail dan naar: info@stienzer-ek.nl

Zet hem op 60.

Zoals uitgelegd in de enquête, kan er vaak energie bespaard worden door de ketel uitgangstemperatuur lager in te stellen.

Ongeveer 65% heeft de cv-ketel, in ieder geval een deel van het jaar, op 60 graden of lager staan. Dit is een erg mooi percentage. Mocht u nog vragen hebben: vraag het uw buur of kennis, of anders aan ons.

Zet hem op 60. Als je een gasketel gebruikt (zoals de meeste inwoners): Deze apparaten hebben alleen maar een hoog rendement als de retourtemp... Onthoud ook de website: <https://zetmop60.nl/>
61 antwoorden

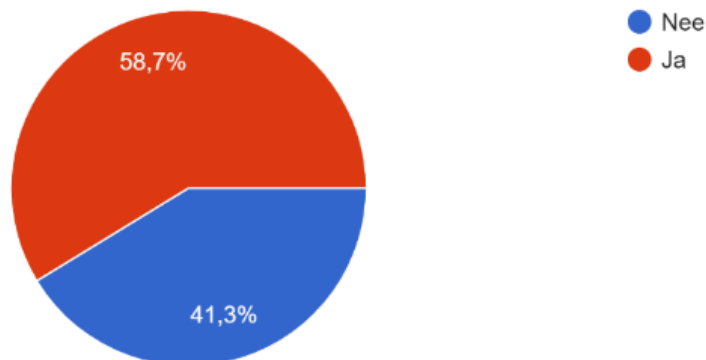

Figuur 7 - Cv-temperatuur; Zet hem op 60.

Zonnepanelen

Heb je zonnepanelen op je dak?

63 antwoorden

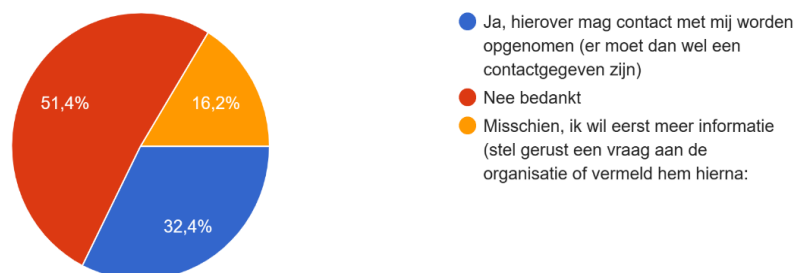

Figuur 8 - Respondenten met zonnepanelen

Bij ruim de helft van de respondenten liggen er zonnepanelen op het dak. Bij de anderen kan deze maatregel dus nog genomen worden.

Zou je interesse hebben om jouw ervaringen met zonnepanelen te delen met andere belangstellenden uit de wijk?

37 antwoorden

Figuur 9 - Delen van ervaringen zonnepanelen

Een aanzienlijk deel wil zijn of haar ervaringen wel delen met buurtgenoten. Interesse?
Mail dan naar: info@stienzer-ek.nl.

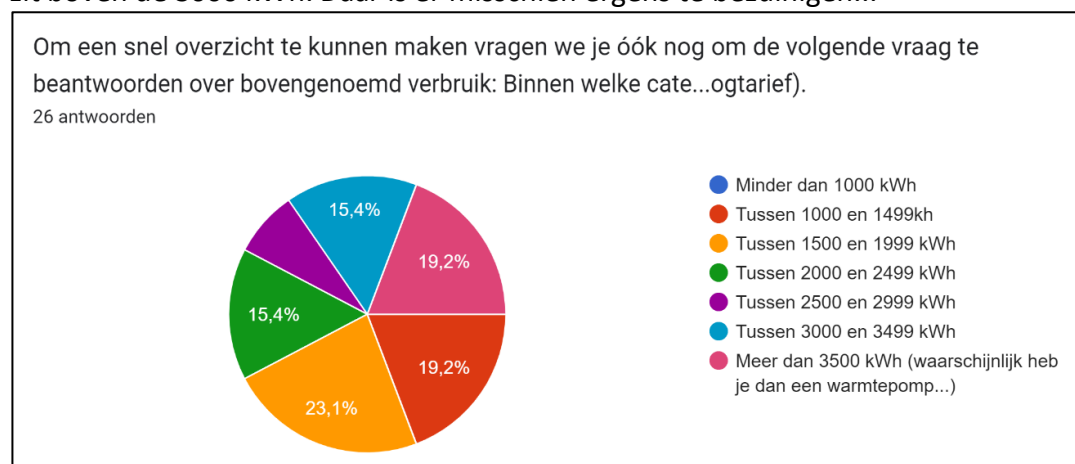
3. ENERGIEVERBRUIK

• Bewoners zonder panelen

Elektriciteitsverbruik

Van de groep die (nog) geen zonnepanelen op het dak heeft, staat hieronder de verdeling van het jaarlijks elektriciteitsverbruik.

Iets meer dan 40% gebruikt minder dan 2000 kWh. Maar ook zo'n 35% van de respondenten zit boven de 3000 kWh. Daar is er misschien ergens te bezuinigen...

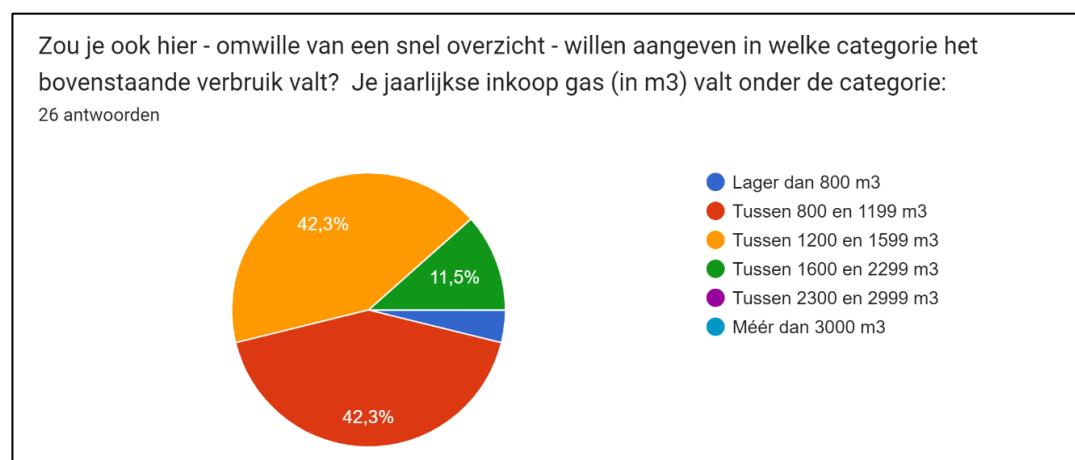

Figuur 10 - Elektriciteitsverbruik voor respondenten zonder zonnepanelen

Het gemiddelde verbruik van deze groep is **2594 kWh**. Vergelijk dit eens met uw eigen verbruik.

Gasverbruik

De grootste groep verbruikt tussen de 800 en 1600 m³ gas. 11,5% zit daarboven. 45% zit onder het Energieplafond van de overheid (1200 m³ gas).

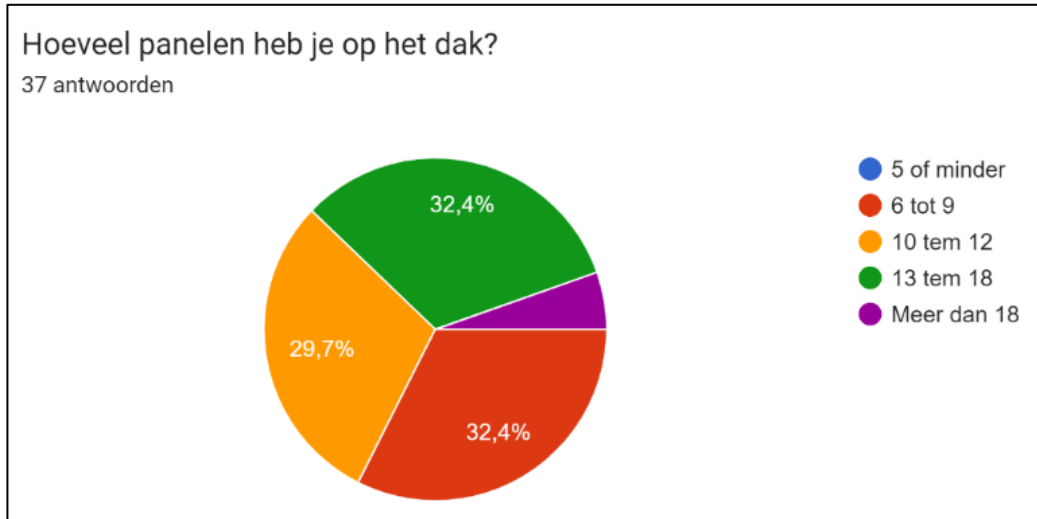
Figuur 11 - Gasverbruik van respondenten zonder zonnepanelen

Het gemiddelde verbruik van de bewoners zonder zonnepanelen in de wijk It Skill is **1277 m³**.

- **Bewoners met zonnepanelen**

Aantal panelen

We zien dat deze bewoners allemaal meer dan 6 panelen op hun dak hebben liggen. Circa 35% heeft 13 panelen of meer.

Figuur 12 - Aantal panelen

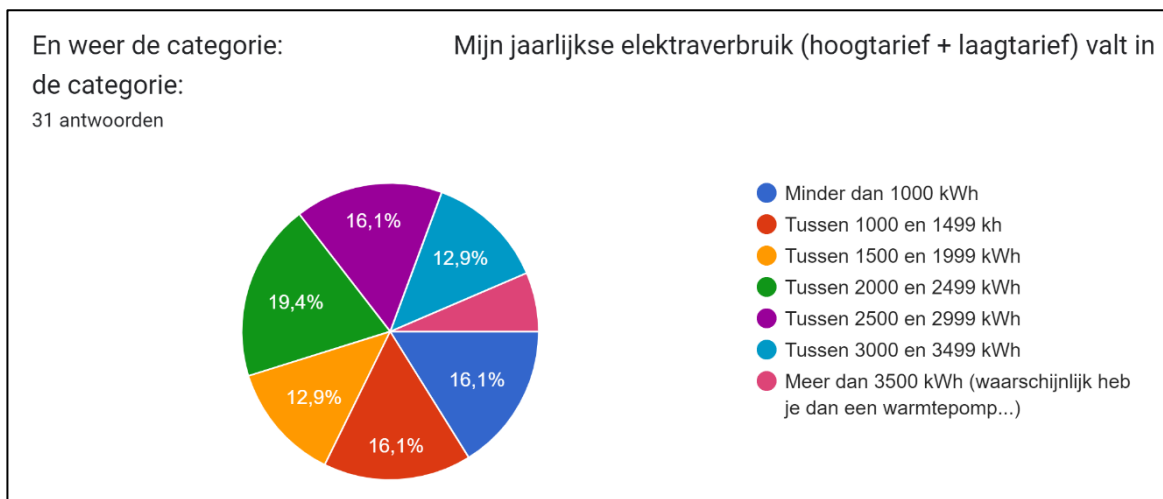
Zelf-opwekking

De gemiddelde jaarlijks zelfopwekking van de panelenbezitters bedraagt **3071 kWh**.

Elektriciteitsverbruik

Het vaststellen van het eigen jaarlijkse verbruik was voor een deel van de inzenders helaas moeilijk. Er ontbraken cijfers of een controleberekening bracht fouten aan het licht. (U moet daarvoor de jaaropbrengst (OPWEK) van uw installatie weten en bovendien het sommetje in kWh: **“VERBRUIK = INKOOP + OPWEK – TERUGLEVERING”** correct maken.)

Als we ons beperken tot de wel betrouwbare gegevens, dan wordt het gemiddelde opgestuurd door een drietal “grootverbruikers” (boven de 3600 kWh). Als we die mee rekenen dan is het gemiddelde 2567 kWh, zonder hen 2453 kWh. We kunnen concluderen dat de cijfers in dezelfde buurt liggen als die van de vorige groep, zonder zonnepanelen. 45% zit onder de 2000 kWh per jaar, daar was het 43%.

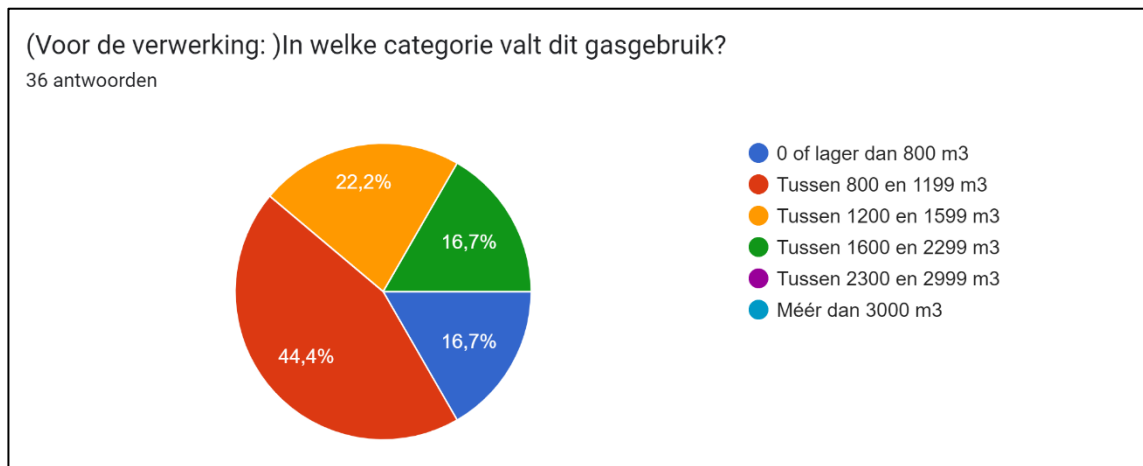

Figuur 13 - Elektriciteitsverbruik panelenbezitters

De jaarlijkse opwekking is in de meeste gevallen groter dan het jaarlijkse verbruik. Gemiddeld is met 3071 kWh de opwek hoger dan het gemiddelde verbruik van 2567 kWh. Bij deze cijfers heeft men een negatieve elektriciteitsrekening (dankzij ook de zgn. saldering, waardoor een goede prijs voor de terug geleverde stroom wordt verkregen).

Gasverbruik

We zien dat iets meer dan 80% van de bezitters van zonnepanelen minder dan 1600 m³ gas verstoekt (blauw + rood + oranje).

Figuur 14 - Gasverbruik panelenbezitters

Gemiddeld zit deze “panelengroep” op een verbruik van **1184 m³**. Wel zijn er enkele bewoners die een wel heel laag gasverbruik aangeven (pellet kachel gebruikers?). Deze lage waarden van onder de 800 m³ zijn in dit gemiddelde meegenomen. Zonder deze waarden is het gemiddelde **1327 m³**.

Vergelijking

Als we van beide groepen de cijfers vergelijken is te zien dat er weinig verschil zit tussen de gemiddelde waarden.

Tabel 1 - Gemiddeld energieverbruik

	Elektriciteitsverbruik	Gasverbruik
Geen zonnepanelen	2594 kWh	1277 m ³
Zonnepanelen	2567 kWh	1184 m ³

Het gemiddelde elektriciteitsverbruik in Nederland over alle woningen is **2730 kWh** (Nibud, 2022), het gemiddelde gasverbruik in Nederland is **1380 m³**.

Opmerking: De cijfers voor 2023 liggen iets anders. Zie voor de actuele cijfers per woningtype op: <https://www.nibud.nl/onderwerpen/uitgaven/kosten-energie-water/>. Daar staat ook de uitleg over het energieplafond 2023, dat op die cijfers gebaseerd is.

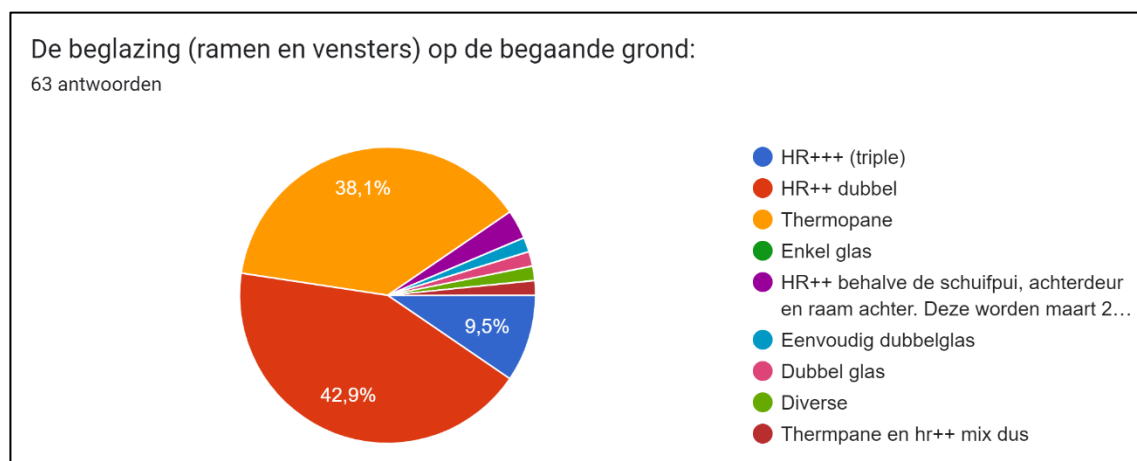
We hopen dat deze cijfers een beeld geven van waar de lezer zelf staat met zijn of haar energieverbruik. Beter bewustzijn t.a.v. deze jaarcijfers is een goede zaak en is ook belangrijk voor het kunnen nemen van beslissingen (energiecontracten) en het waarnemen van trends (bijv. na het nemen van besparingsmaatregelen).

Tip: Gebruik de website: www.mindergas.nl ! Dan heb je snel zicht op je (gas-)verbruik en eventuele trends ter verlaging daarvan. Het resultaat is er binnen een paar weken, omdat er rekening gehouden wordt met het feitelijke weer (graaddagen methode).

4. WAAR STAAN WE NU?

We hebben iedereen gevraagd naar meer zaken in de huidige situatie. Wat is er al of niet al geïsoleerd? En welke maatregelen zijn er verder al genomen?

Beglazing

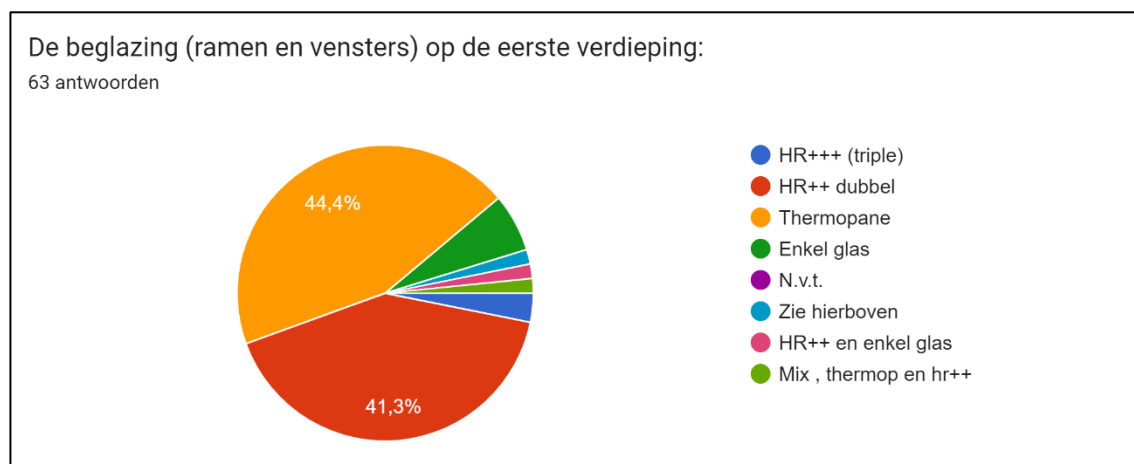

Figuur 15 - Beglazing begane grond

Te zien is dat ongeveer 60% van de respondenten (gedeeltelijk) dubbel- of tripleglas op de benedenverdieping heeft. Van deze groep bewoners nog maar enkelen triple-glas.

Opmerking:

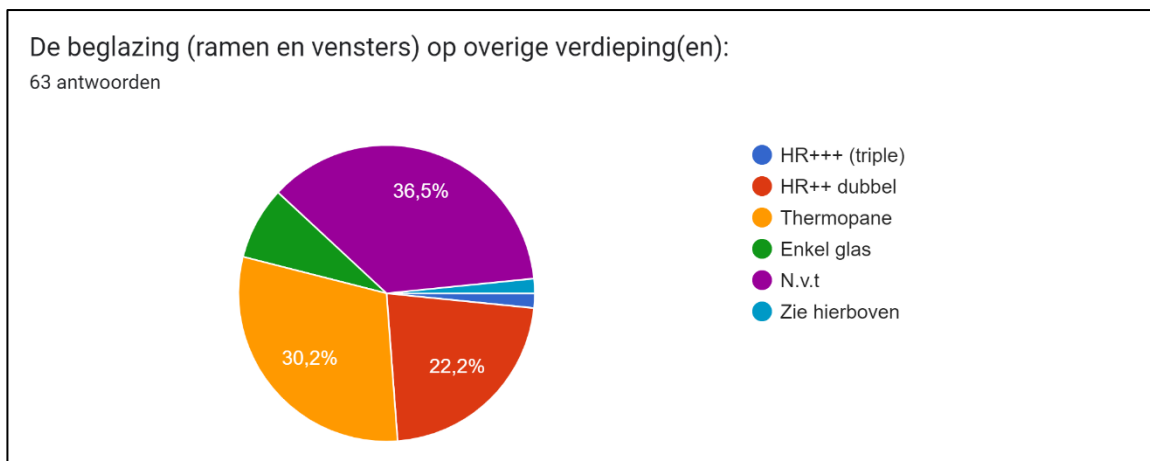
De oranje groep zou, zeker bij renovatie, HR++ moeten overwegen (liefst triple, maar dat past niet altijd in het kozijn. Nieuwe kozijnen? Kies triple glas!).

Figuur 16 - Beglazing eerste verdieping

Op de eerste verdieping wordt de groep met (gedeeltelijk) dubbel- of tripleglas wat kleiner. Waar deze groep op de begane grond nog ongeveer 60% was, is deze nu ongeveer 50%. Ook is te zien dat de hoeveelheid bewoners met tripleglas op de eerste verdieping minder dan 5% is. We zien enkele gevallen van enkel glas en veel (ouderwets) thermopane.

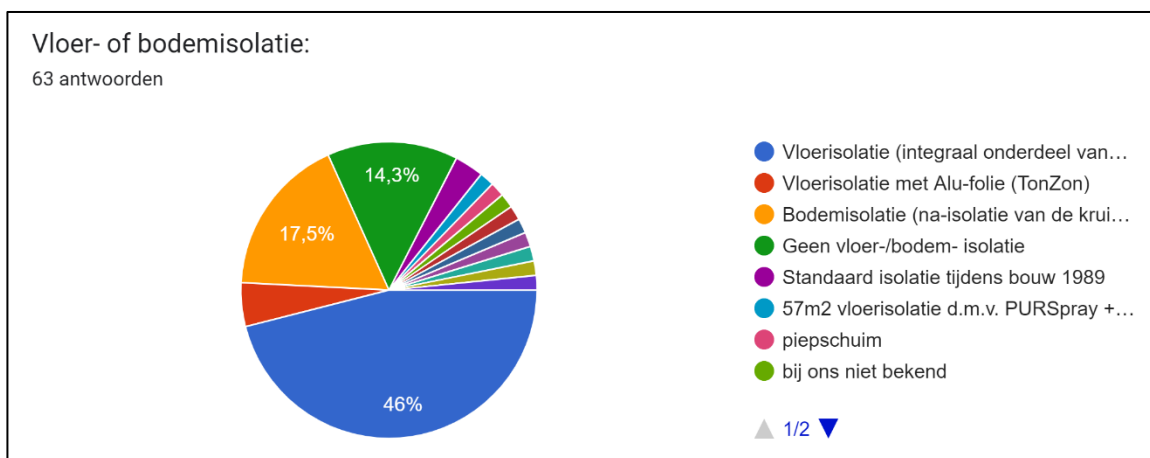
Kies (vooral bij renovatie) voor beglazing met een hoge isolatiewaarde! Bedenk: Het zit er voor tientallen jaren! Ook als je boven niet stookt, dan nog is goede isolatie belangrijk. Dan blijft het boven des te warmer en verliest "beneden" minder warmte. Kies voor "even kort goed luchten" op slaapkamers, in plaats van de hele dag tochten. Even goed frisse lucht is niets mis mee. Een koude constructie wel. Hoe harder de wind, des te kleiner kunnen de ventilatiekieren zijn.

Figuur 17 - Beglazing overige verdiepingen

Het grootste deel (bijna 40%) geeft aan geen overige verdiepingen te hebben. 22% heeft ook daar (gedeeltelijk) dubbel (HR++) glas. Één respondent had daar triple-glas. 35% van de respondenten heeft op de overige verdiepingen thermopane of enkelglas. Uit de enquêteresultaten blijkt ook dat er geen verschil is tussen de bewoners die zonnepanelen hebben en die dat niet hebben. In beide groepen heeft zo'n 40% geen HR++ of triple-glas daar.

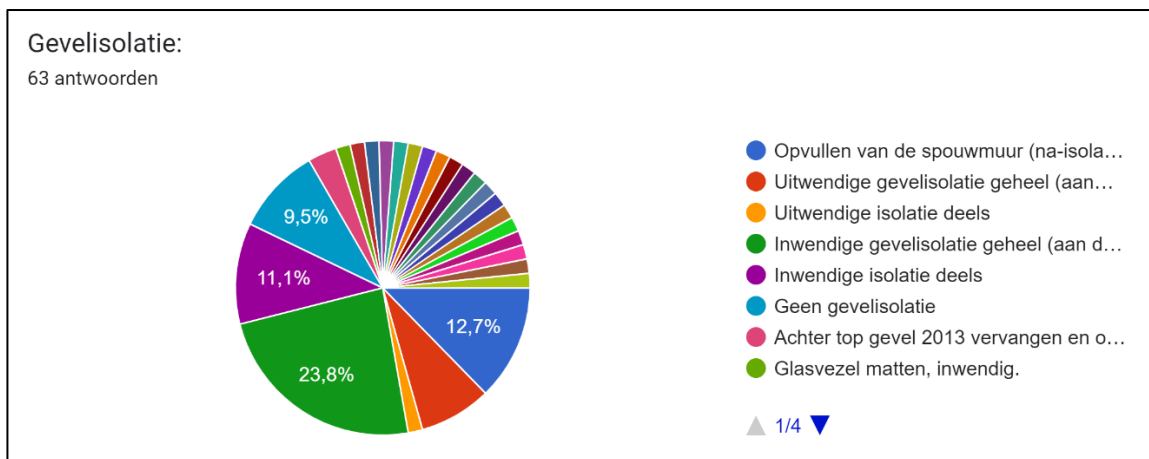
Vloer-, bodem- en gevelisolatie

Figuur 18 - Vloer- of bodemisolatie

In het figuur hierboven is te zien dat maar weinig respondenten (ongeveer 15%) geen vloer- of bodemisolatie hebben. Bewoners uit deze groep zouden eens navraag kunnen doen bij tevreden buurtgenoten met vloerisolatie.

De grote groep die wel beschikt over vloer- of bodemisolatie, beschikt vooral over vloerisolatie als integraal onderdeel van het huis. Dit gaat om een kleine 50% van de respondenten. Het aantal respondenten met bodemisolatie ligt met 17,5% ruim lager. De overige soorten vloerisolatie, zoals na-isolatie met piepschuim, (alu-)folie en pur, omvat zo'n 10%.

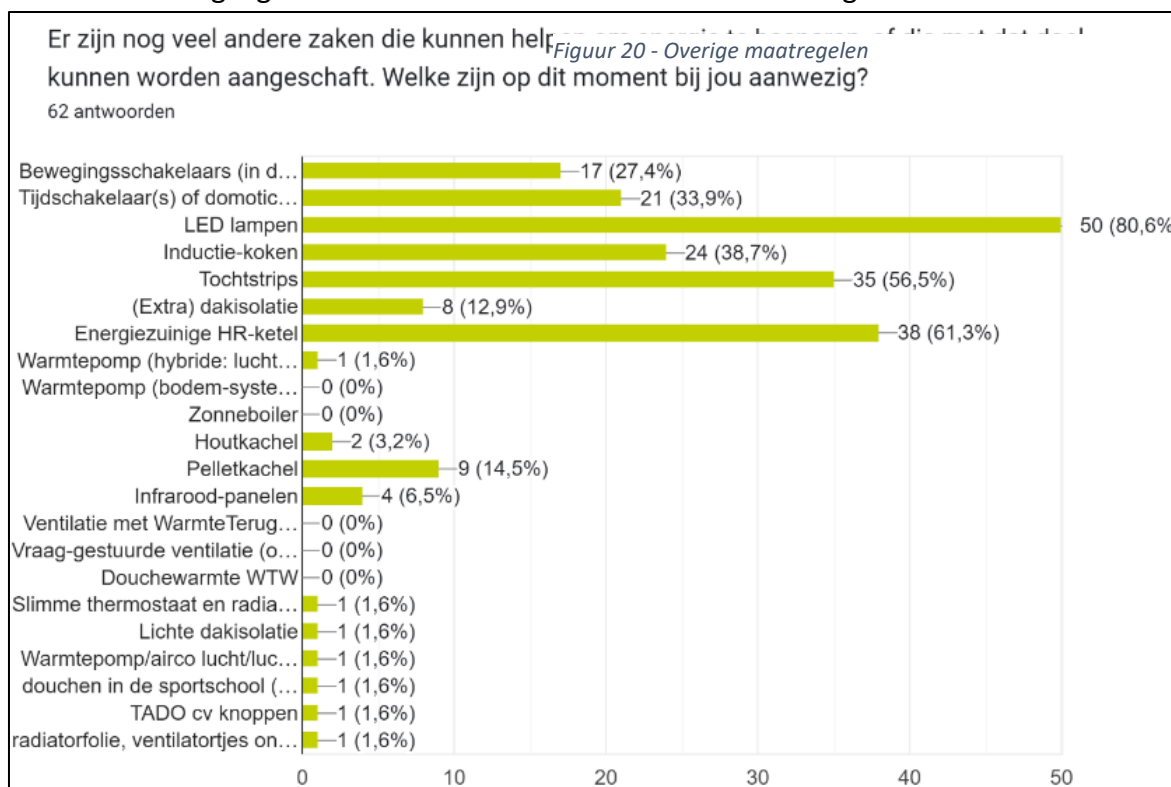
Figuur 19 - Gevelisolatie

Bijna 80% van de bewoners die de enquête hebben ingevuld heeft een vorm van gevelisolatie. Zo'n 15% heeft dat niet: geïnteresseerde respondenten uit die groep zouden eens kunnen kijken bij buurtgenoten die dit al wel hebben. Goede gevelisolatie kan écht veel verschil maken in de stookkosten! Inwendige gevelisolatie is de meest voorkomende vorm van isolatie in it Skil. Een 10% heeft dit uitwendig gedaan. Daarnaast zegt een kleine 15% spouwmuur na-isolatie te hebben laten aanbrengen. In it Skil is relatief veel houtskeletbouw. Dan is er geen spouw.

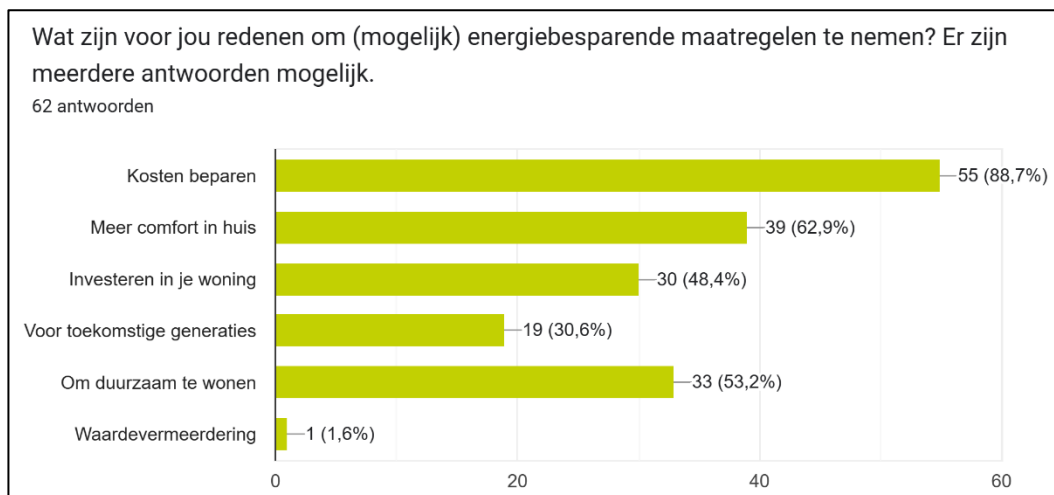
Overige maatregelen

Naast isolatie van de ramen, vloer, gevel of het dak, zijn er nog verschillende andere zaken die energiebesparing kunnen opleveren.

Meer dan 80%(!) geeft gelukkig aan met LED-lampen te werken en bijna 60% heeft tochtstrips geplaatst. Verder kookt al ongeveer 40% met een inductiekookplaat. Ook tijd- en bewegingsschakelaars (beide rond de 30%) zijn bij veel bewoners aanwezig. Dit soort kleine maatregelen kunnen veel helpen bij het besparen. Licht brand bijv. alleen als het nodig is en als er iemand is. Erg veel respondenten hebben een energiezuinige HR-ketel. Ruim 60% geeft aan deze maatregel getroffen te hebben. Alternatieve verwarmingsbronnen zoals

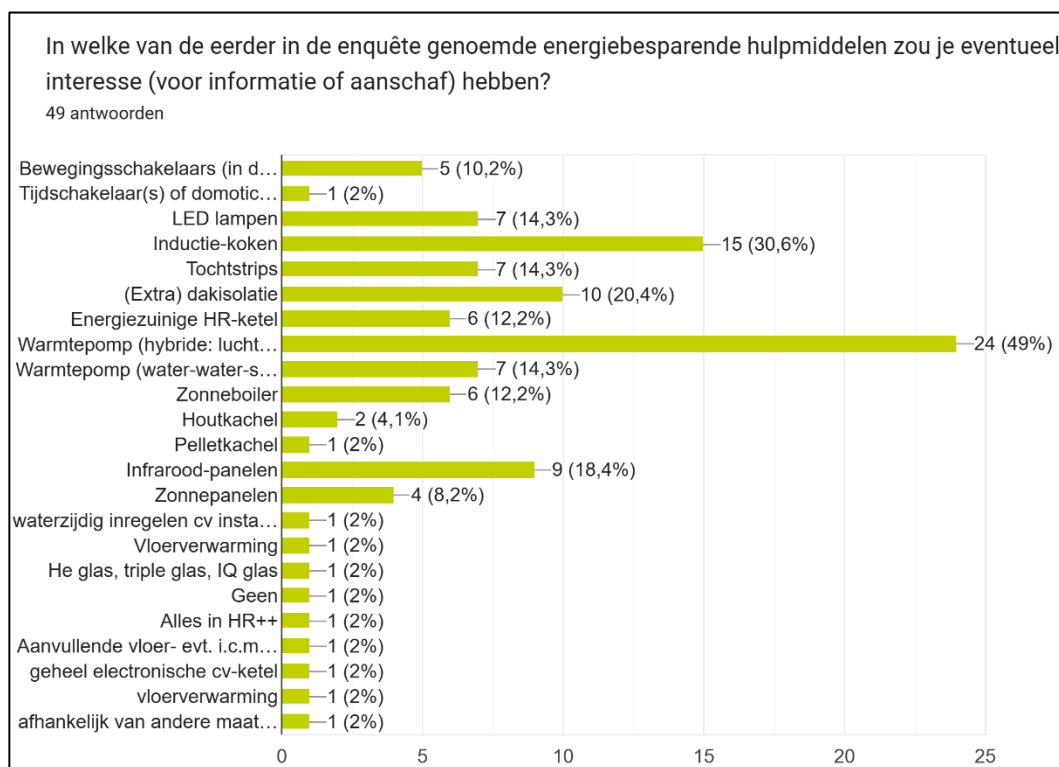
warmtepompen zijn nog niet veel in gebruik bij de inzenders. Wel zien we een aantal houtkachels en pellet kachels.

Figuur 21 - Redenen om te verduurzamen

OVERIGE RESULTATEN

Veel bewoners uit It Skil investeren in energiebesparende maatregelen vanwege eigen comfort (63%) en energiekosten (89%) en de kwaliteit van de woning (50%). Daarnaast en daarna worden een duurzamere wereld en toekomstige generaties genoemd. Dan wat de nog te overwegen maatregelen betreft:

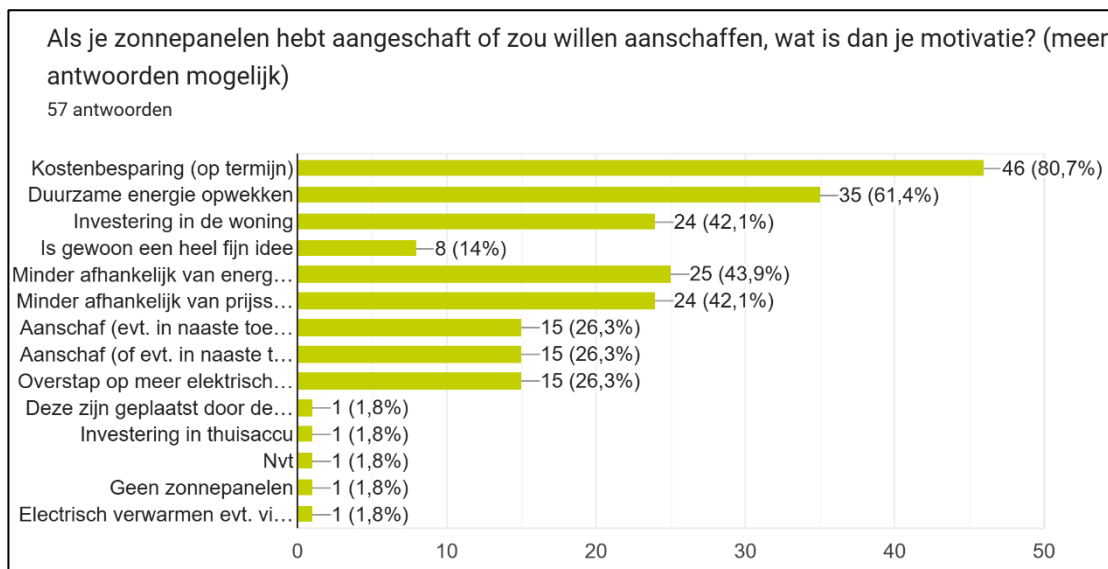
Figuur 22 - Welke energiebesparende maatregelen hebben de interesse

Maatregelen die voor interessant zijn voor veel van de respondenten zijn:

- Warmtepompen (63%)
- Inductie koken (31%)
- Extra dakisolatie (20%)
- Infraroodpanelen (18%)

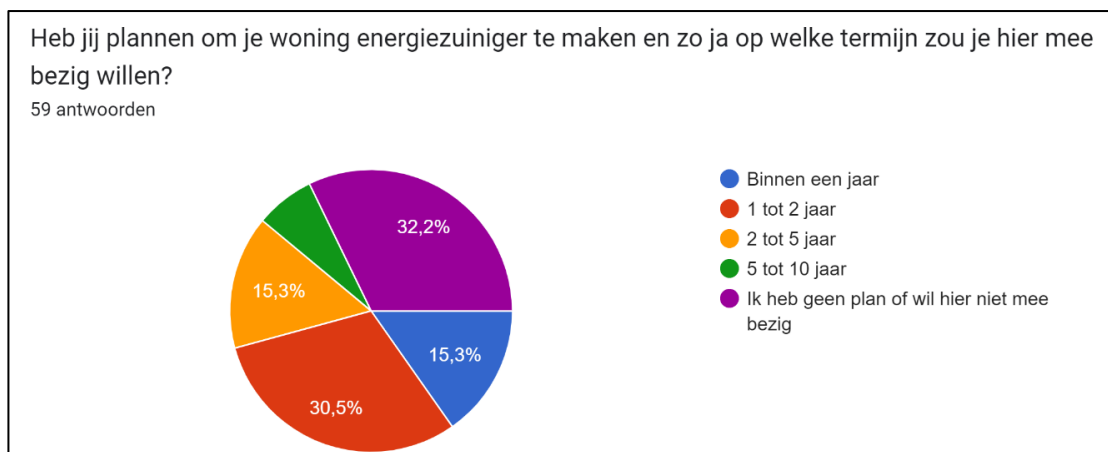
Een van de doelstellingen van de StEk (onze energiecoöperatie) is om in informatiebehoefte te

voorzien. Maar er zijn beslist ook andere bronnen. Afgelopen december hielden we een drukbezochte informatie avond in de Skalm over Warmtepompen, Isoleren en Subsidies.

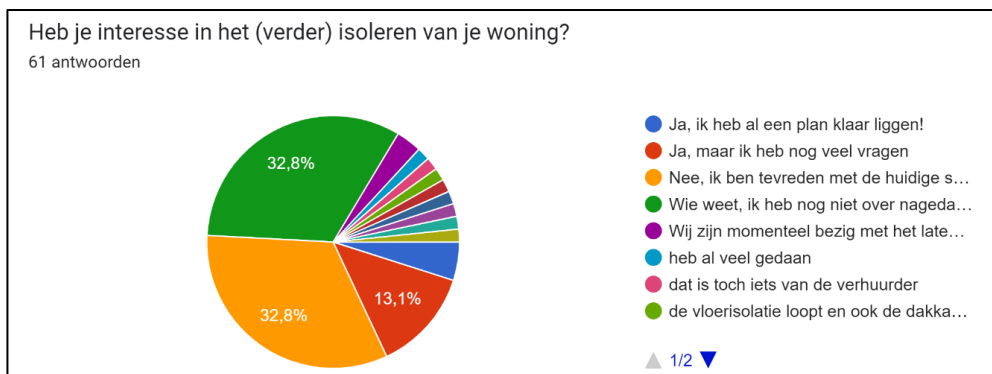
Figuur 23 - Eventuele redenen voor zonnepanelen

Net als bij de energiebesparende maatregelen (figuur 21), is voor veel bewoners (ruim 80%) ook hier de (energie-)kostenbesparing de belangrijkste reden. Verder zijn, zoals te zien is in figuur 23 duurzame energie opwek en het minder afhankelijk zijn van energieleveranciers en prijsstijgingen belangrijke redenen. Investeren in de kwaliteit van de woning is voor een dikke 40% van de respondenten een motivatie. Mogelijk overstappen op elektrische auto of warmtepomp wordt ook genoemd.

Figuur 24 - Woning verduurzamen

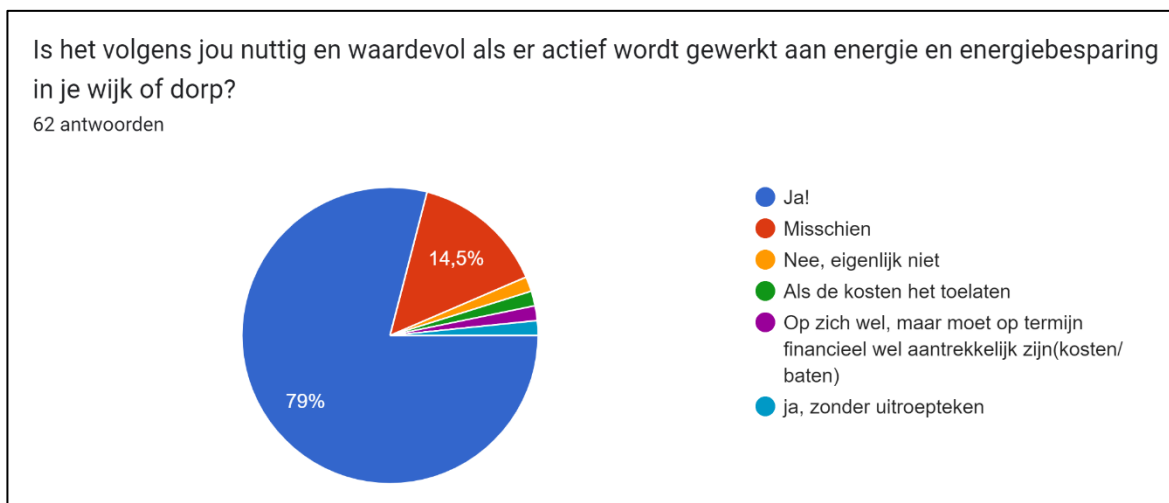
Veel van u zijn al op korte termijn van plan om de woning (verder) te verduurzamen. Meer dan 60% van de respondenten wil dit al binnen 5 jaar doen.

Figuur 25 - Isoleren van de woning

Waar we kunnen, denken we graag mee met onze kennis en connecties. Bijvoorbeeld via onze vrijwillige energiecoaches. Daarom kunt u bij vragen zeker contact met ons op zoeken. Mail ons dan via ons mailadres. Dit staat onderaan dit verslag, maar is ook te vinden op: www.stienzer-ek.nl.

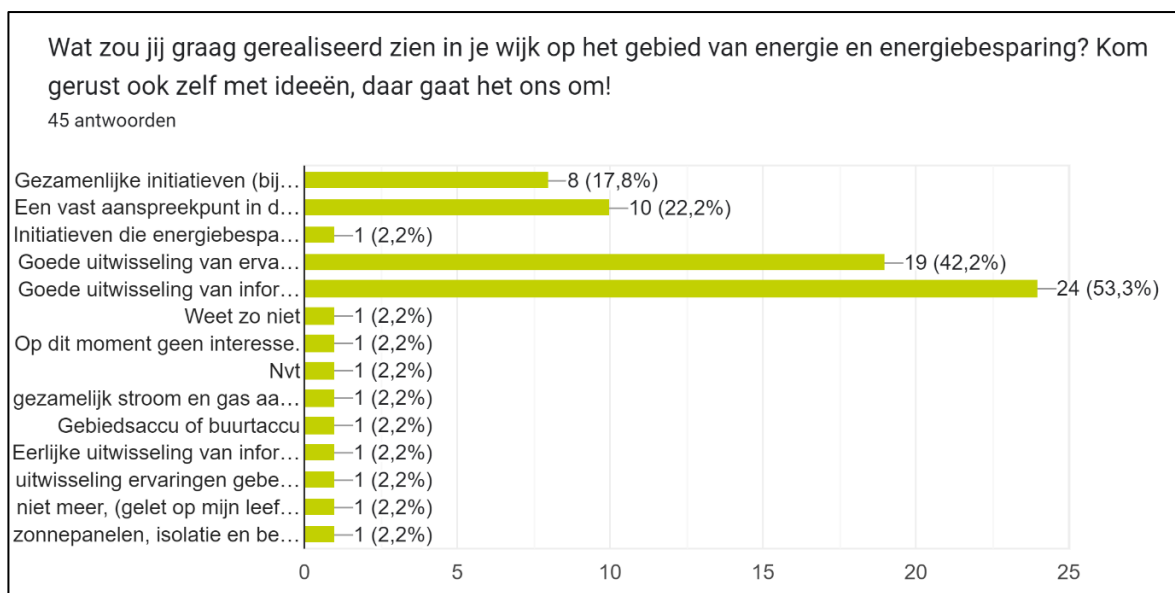
Samen actief

Figuur 26 - Actief werken aan energiebesparing

Met bovenstaand antwoord zijn we enorm blij! Daar doen we het voor. Uiteindelijk gaat het erom dat we gezamenlijk voor een duurzaam Stiens zorgen. We hebben uiteindelijk iedereen daar bij nodig.

Door het invullen van de enquête heeft u ook mee geholpen om inzicht te krijgen in de behoeften die leven binnen de wijk, zoals het uitwisselen van ervaringen en informatie. In de grafiek hieronder wordt weergegeven wat alle respondenten het liefst in de wijk gerealiseerd zien worden.

Figuur 27 - Ideeën voor in de wijk

We zien dat er met name belangstelling is voor het **uitwisselen van informatie en ervaringen**. Dat is wat de buurt zichzelf in belangrijke mate kan bieden. En de StEK kan daarbij helpen. Maar de bewoners maken het “verSkil”.

5. WAT WILLEN WE?

De Stienzer Energykoöperaasje wil zoveel mogelijk tegemoet komen aan de wensen die er in Stiens leven. Maar we moeten ook eerlijk zijn. Onze capaciteit is beperkt en onze activiteiten zijn er erg veel. We zijn blij met nieuwe leden. Maar vooral ook met nieuwe leden die zich in één van onze Werkgroepen of in het Bestuur willen inzetten. Hoe meer power, hoe meer er mogelijk is. Het is zoals met alles: Het gaat om Energie!

We zullen goed kijken welke follow-up we in ieder geval kunnen geven in It Skil . Aanvragen voor warmtebeelden zijn al goeddeels bediend. Aanvragen voor het bezoek door een Energiecoach zijn in beeld. Enz.

6. TOT SLOT

Nogmaals onze hartelijke dank voor uw deelname.

Heeft u nog ideeën, vragen of opmerkingen? Mail ons gerust via info@stienzer-ek.nl.

Als u vragen hebt over of geïnteresseerd bent in een specifieke maatregel kunt u ons ook mailen op het bovenstaande mailadres. Wij kunnen u dan in contact brengen met een buurtgenoot met ervaring. Veel van u buurtgenoten hebben namelijk aangegeven open te staan voor het delen van ervaringen. Wij houden u op de hoogte van onze activiteiten via onder meer onze website: www.stienzer-ek.nl.

Specifieke initiatieven voor uw wijk delen we graag met u via de e-mail op het e-mailadres dat u via de enquête heeft achtergelaten.